

УДК 342.56

Б. О. Зирін

слухач аспірантури Міжрегіональної академії управління персоналом

ПОНЯТТЯ ТА ОЗНАКИ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ОБ'ЄКТА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Вступ. Останнім часом фізкультурно-оздоровча діяльність стала привертати увагу, як з боку населення так і з боку органів публічного адміністрування, зрозуміло, що це вимагає суттєвого переосмислення. Зазначена діяльність, в основному, регулюється підзаконними нормативно-правовими актами, норми яких охоплюють все, від рівних можливостей для заняття фізкультурно-оздоровчою діяльністю до норм, що стосуються безпеки та графіків тренувань та інших норм. Для забезпечення впровадження фізкультурно-оздоровчої діяльності у життя людини і суспільства передбачені різноманітні прийоми і способи, але найважливішим із них є адміністративно-правове регулювання цієї сфери. Саме тому актуальності набуває аналіз фізкультурно-оздоровчої діяльності як об'єкта адміністративно-правового регулювання.

Постановка завдання. Мета статті полягає в тому, щоб на основі теорії права, теорії адміністративного права, думок з цієї проблематики вчених-правників і чинного законодавства з'ясувати зміст фізкультурно-оздоровчої діяльності як об'єкта адміністративно-правового регулювання.

Виклад основних положень. Адміністративно-правове регулювання є спеціально-юридичним механізмом впливу адміністративного права на поведінку і діяльність його суб'єктів та об'єктів. Унаслідок адміністративно-правової регламентації формується юридична основа, визначаються зафіксовані в правових веліннях орієнтири для організації діяльності учасників адміністративно-правових відносин на досягнення фактичних завдань адміністративного права [1, с. 113-114].

Суб'єктивний світ людини є предметним світом, що складається з предметів, тобто пізнаних об'єктів про які є знання [2]. А самі об'єкти як компоненти реальності протистоять суб'єкту в його предметно-практичній і пізнавальній діяльності. Люди живуть у своєму предметному світі, вони його створили пізнавши дійсність. І якщо хтось хоче вивчити людський світ він вивчає предмети які оточують людей і якими люди користуються. Предмети вивчають, а не пізнають, з ними знайомляться, ними оволодівають. Світ відкривається людині через її відчуття та розум. Людина не може пізнавати те чого вона ніяк не відчуває чи про що не має жодного здогаду. Явище, дане людині у найзагальнішому вигляді й про яке у неї немає достатньо знань, розглядається як непізнане, як та частина реальності, що протистоїть сві-

домості, знанню. Предмет пізнання називається об'єктом. Об'єкт – матеріальний предмет пізнання і практичного впливу з боку людини – суб'єкта [3, с. 473].

І як вірно зазначив В. Садовський: «...Будь-яка річ, явище, процес, будь-яка сторона, будь-яке відношення між явищами – одне слово, все те, що пізнається, являє собою об'єкт дослідження, оскільки воно ще не пізнано і протистоїть знанню» [4, с. 181].

Таким чином, об'єктом адміністративно-правового регулювання виступає «фізкультурно-оздоровча діяльність», а суб'єктами – фізичні і юридичні особи, що є сторонами фізкультурно-оздоровчої діяльності.

О. П. Рябченко стверджує, що адміністративно-правове регулювання – це діяльність, яка складається із послідовно змінюючих одне одного в певному порядку дій. Регулювання здійснюється за певною процедурою, яка також розглядається як форма щодо змісту цієї діяльності. Тому існують процесуальні форми регулювання. Від того, наскільки чіткою є процедура і наскільки точно її дотримуються, здебільшого залежить зміст рішень, прийнятих органами адміністративно-правового регулювання [5].

Дійсно, для регулювання будь-якої діяльності взагалі та фізкультурно-оздоровчої – зокрема великого значення набувають встановлені органами публічного адміністрування чітких і зрозумілих адміністративних процедур.

Тому, враховуючи вище зазначені філософські думки, перед тим як здійснити аналіз фізкультурно-оздоровчої діяльності як об'єкта адміністративно-правового регулювання необхідно також дослідити етимологічне значення поняття «фізкультурно-оздоровча діяльність» так як в словниках та нормативно-правових актах використовують різні за значенням поняття.

Запорукою правильного розуміння, а значить і застосування правових актів є точність й гранична визначеність термінів, що в них використовуються, їх відповідність певним вимогам, виробленим теорією й практикою правотворення. Серед основних вимог, що пред'являються до термінів, у першу чергу, слід зазначити такі як: а) однозначність, сталість терміну – термін повинен зберігати своє значення в усіх випадках його використання; б) взаємопов'язаність термінів – термін, що використовується вказує на існуван-

ня інших, пов'язаних із ним термінів; в) загальна визнаність – термін не вигадується авторами нормативно-правового акту, а вживається таким значенням, із яким він використовується у відповідних сферах суспільного життя; г) формальна визначеність – при використанні загальновідомих термінів в іншому значенні чи спеціальних науково-технічних термінів необхідно давати пояснення у тексті нормативно-правового акту або робити «посилання на нормативні документи, в яких роз'яснюється їх значення». Тому застосуванню таких понять, при побудові юридичних конструкцій повинен передувати їх детальний аналіз, а у разі необхідності – уточнення значення. При цьому кожне поняття повинне позначатися однозначним терміном, який повністю відповідає змістові поняття і дає змогу відрізнити його від інших, близьких за значенням понять [6].

Великий тлумачний словник сучасної української мови дає наступне визначення поняття «фізкультурно-оздоровча діяльність» – це діяльність, яка пов'язана із заняттям фізкультурою, з комплексом оздоровчих заходів, та сприяє оздоровленню за допомогою занять фізкультурою і спортом [7]. Тобто фізкультурно-оздоровча діяльність включає в себе і фізкультуру і спорт і здоров'я.

На думку А. М. Апарова, фізкультурно-оздоровчу та спортивну діяльність можна визначити як сукупність творчих, універсальних, цілеспрямованих заходів, під час яких можуть змінюватися об'єкти, процеси та явища природного і соціального походження, що ґрунтуються на поєднанні приватних і публічних інтересів і можуть здійснюватися професійно суб'єктами сфери фізичної культури і спорту для розвитку фізичної культури та спрямовані на забезпечення рухової активності людей з метою їх гармонійного, передусім фізичного, розвитку та ведення здорового способу життя, на виявлення та уніфіковане порівняння досягнень людей у фізичній, інтелектуальній та іншій підготовленості шляхом проведення фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів та забезпечення відповідної підготовки до них [8].

Ми погоджуємося із думкою автора, що фізкультурно-оздоровча та спортивна діяльність за своїм характером є публічно-приватною так як поєднує у собі і публічні і приватні інтереси та здійснюється за допомогою механізмів адміністративно-правового регулювання. Адаже на законодавчому рівні встановлюється, що основні напрями організації зазначеної діяльності визначаються у державних програмах і для держави є пріоритетом всебічний розвиток її громадян.

Державні програми розвитку фізичної культури і спорту в Україні спрямовані на практичну реалізацію Закону України «Про фізичну культуру і спорт». Вони розкривають основні напрями державної політики в галузі фізичної

культури і спорту, визначають їх роль у житті суспільства, показують тенденції розвитку фізкультурно-спортивного руху та накреслюють практичні заходи щодо впровадження фізичної культури в побут громадян, а також основні засади організаційного, матеріально-технічного, кадрового, інформаційного та інших її забезпечень на певні етапи суспільного розвитку. На основі Державної програми розвитку фізичної культури і спорту Кабінет Міністрів України передбачає відповідний розділ у програмах економічного і соціального розвитку України. Для покращення регулювання у даній сфері приймаються Державні вимоги до фізичного виховання, що містять основні концептуальні положення, характеристику рівнів, змісту та форм фізичного виховання, оцінку діяльності тих, хто займається, кадрове забезпечення та керівництво фізичним вихованням. Вони визначають мету фізичного виховання у навчально-виховній сфері та його завдання, принципи побудови педагогічного процесу з фізичної культури в освітніх установах [9].

На законодавчому рівні поняття «фізкультурно-оздоровча діяльність» закріплено в рамковому Законі України «Про фізичну культуру і спорт» де зазначається, що фізкультурно-оздоровча діяльність – це заходи, що здійснюються суб'єктами сфери фізичної культури і спорту для розвитку фізичної культури [10]. Ми вважаємо, що у визначення «фізкультурно-оздоровча діяльність» необхідно включити крім заходів, ще і надання послуг, так як їх надання складають значну частину у сфері фізкультури та спорту. Тим більше, що визначення фізкультурно-оздоровчих послуг поряд із заходами у Законі України «Про фізкультуру та спорт» дається.

Враховуючи усе вище зазначене та думки різних авторів та науковців дамо наступне авторське визначення поняття «фізкультурно-оздоровча діяльність». Під ним автор розуміє – *сукупність заходів і послуг, які врегульовані адміністративно-правовими процедурами, що поєднують у собі публічно-правові інтереси суб'єктів сфери фізичної культури і спорту, які проводяться/надаються з метою покращення здатності людини ефективно працювати, насолоджуватися вільним часом, бути здоровим, чинити опір гіпокінетичним хворобам та протистояти надзвичайним ситуаціям.*

Виходячи із визначення виокреммо основні структурні елементи поняття «фізкультурно-оздоровча діяльність». Воно складається з наступних елементів: а) сфера діяльності; б) суб'єкти діяльності; в) мета діяльності; г) заходи; д) послуги.

Висновки. Отже, враховуючи вище зазначене ми приходимо до наступного:

– для забезпечення впровадження фізкультурно-оздоровчої діяльності у життя людини

і суспільства передбачені різноманітні прийоми і способи, але найважливішим із них є адміністративно-правове регулювання цієї сфери;

– адміністративно-правове регулювання є спеціально-юридичним механізмом впливу адміністративного права на поведінку і діяльність його суб'єктів та об'єктів;

– об'єктом адміністративно-правового регулювання виступає «фізкультурно-оздоровча діяльність», а суб'єктами – фізичні і юридичні особи, що є сторонами фізкультурно-оздоровчої діяльності;

– фізкультурно-оздоровча діяльність за своїм характером є публічно-приватною так як поєднує у собі і публічні і приватні інтереси та здійснюється за допомогою механізмів адміністративно-правового регулювання;

– поняття фізкультурно-оздоровча діяльність є більш широким поняттям порівняно із фізичною культурою, яка є структурним компонентом фізкультурно-оздоровчої діяльності;

– Закон України «Про фізичну культуру та спорт» слід було назвати «Про фізкультурно-оздоровчу та спортивну діяльність»;

– фізкультурно-оздоровча діяльність викласти у наступній редакції – сукупність заходів і послуг, які врегульовані адміністративно-правовими процедурами, що поєднують у собі публічно-правові інтереси суб'єктів сфери фізичної культури і спорту, які проводяться/надаються з метою покращення здатності людини ефективно працювати, насолоджуватися вільним часом, бути здоровим, чинити опір гіпокінетичним хворобам та протистояти надзвичайним ситуаціям;

– фізкультурно-оздоровча діяльність складається з наступних елементів: сфери діяльності; суб'єктів діяльності; мети діяльності; заходів і послуг;

– фізкультурно-оздоровча діяльність здійснюється з метою покращення здатності людини ефективно працювати, насолоджуватися вільним часом, бути здоровим, чинити опір гіпокінетичним хворобам та протистояти надзвичайним ситуаціям.

Література

1. Теорія держави і права : навчальний посібник / авт.-упоряд. В. В. Галушко, Г. О. Пономаренко, В. К. Шкарупа ; за заг. ред. В.К.Шкарупи. Херсон: ХЮІ ХНУВС, 2007. С. 280.

2. Психологічний словник / За ред. В. І. Войтка. К.: Головн. вид. видавн. об'єд. «Вища школа», 1982. С. 108.

3. Словник іншомовних слів / За ред. О. С. Мельничука. К.: Голови. ред. УРЕ АН УРСР, 1974. С. 473.

4. Садовский В. Н. Методологические проблемы исследования объектов, представляющих собой системы. Социология в СССР: В 2 т. / Ред.-сост. Г. В. Осипов. Изд. зим. Москва: Мысль, 1966. Т. 1. С. 181.

5. Рябенко О. Зміст державного регулювання господарської діяльності. *Право України*. 2006. № 1. С. 81–84.

6. Удод М. В. Адміністративно-правове регулювання забезпечення пожежної безпеки в Україні : дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук із спеціальності 12.00.07 – теорія управління; адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право. Національна академія державної податкової служби України, Ірпінь, 2004. 207 с.

7. Великий тлумачний словник сучасної української мови. Укл. В.Т. Бусел. К.: Ірпінь: ВТФ «Перун», 2001. 1440 с.

8. Апаров А. М. Концепція спортивного права: огляд ключових аспектів. *Вісник ОНУ ім. І. І. Мечникова. Правознавство*. 2017. Т. 22. Вип. 1 (30). С. 6–19.

9. Ліщук С. В. Система державного регулювання у сфері фізичної культури та спорту в Україні. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2014. № 12. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=794>.

10. Про фізичну культуру і спорт : закон України від 24.12.1993 № 3808-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/3808-12>.

Анотація

Зирин Б. О. Поняття та ознаки фізкультурно-оздоровчої діяльності як об'єкта адміністративно-правового регулювання. – Стаття.

У статті на основі аналізу нормативно-правових актів, різних підходів до визначення поняття «адміністративно-правове регулювання» та «фізкультурно-оздоровча діяльність» робиться висновок про те, що фізкультурно-оздоровча діяльність поєднує у собі і публічні і приватні інтереси та є більш широким поняттям порівняно із фізичною культурою, яка є структурним компонентом фізкультурно-оздоровчої діяльності.

Ключові слова: адміністративно-правове регулювання, фізкультурно-оздоровча, діяльність, об'єкт, суб'єкт.

Аннотация

Зырин Б. А. Понятие и признаки физкультурно-оздоровительной деятельности как объекта административно-правового регулирования. – Статья.

В статье на основе анализа нормативно-правовых актов, различных подходов к определению понятия «административно-правовое регулирование» и «физкультурно-оздоровительная деятельность» делается вывод о том, что физкультурно-оздоровительная деятельность сочетает в себе и публичные и частные интересы и является более широким понятием по сравнению с физической культурой, которая является структурным компонентом физкультурно-оздоровительной деятельности.

Ключевые слова: административно-правовое регулирование, физкультурно-оздоровительная, деятельность, объект, субъект.

Summary

Zyryn B. O. Concepts and features of physical and fitness activity as an object of administrative and legal regulation. – Article.

Based on the analysis of normative legal acts, various approaches to the definition of the concept of "administrative regulation" and "fitness activities", the article concludes that fitness activities combines both public and private interests and is wider concept in comparison with physical education, which is a structural component of fitness activities.

Key words: administrative and legal regulation, physical fitness, activity, object, subject.